

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

MUZIKINIO MĄSTYMO TESTAS

2011 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2011 m. birželio 15 d.

Trukmė – 2 val. 30 min. (150 min.)

NURODYMAI

- Egzamino užduotis sudaryta iš 3 dalių: harmonijos uždavinio (teorijos užduoties), muzikos kūrinio analizės iš natų ir muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį.
- Užduoties I dalį sudaro muzikinio raštingumo testas ir harmonijos uždavinys. Muzikinio raštingumo testą atlieka solinio dainavimo specialybės mokiniai. Harmonijos uždavinį sprendžia kitų atlikėjų specialybių ir muzikos teorijos, kompozicijos specialybių mokiniai. Pateikiami 5 variantai (**A, B, C, D** ir **E**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį.
- Užduoties II dalis – muzikos kūrinio analizė iš natų. Pateikiami 4 variantai (**A, B, C** ir **D**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį.
- Užduoties III dalis – muzikos kūryba pagal pateiktą pavyzdį. Pateikiami 3 pavyzdžiai (**A, B** ir **C**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus ar sprendimus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti, užrašyti atsakymai ar sprendimai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikinio mąstymo testą	
---------------------------------------	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

I. MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAS

1 užduotis

1.1. Išanalizuokite pateiktas muzikos kūrinių ištraukas ir žemiau esančiame tekste įrašykite tinkančias sąvokas, parinktas iš pateiktos lentelės. Tekste skaičiumi nurodyta, iš kurios lentelės skilties reikia rinktis tinkamą sąvoką.

Preliudas Op. 16, Nr. 4

Aleksandras Skriabinas

Lento

Erster Verlust

Robert Schumann

Nicht schnell

Par šilelį jojau

Aukštaičių vestuvinė daina

♩ = 84

Par ši - le - lį jo - jau, stabt ir at - si - sto - jau, pa - ma - čiau mer - ge - lę
po le - van - dros dar - žą, po le - van - dros dar(žą).

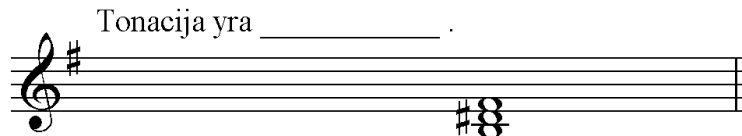
Dvi muzikos kūrinių ištraukos (1) _____ yra minorinės, viena – (1) _____ – mažorinė.
Preliudas yra užrašytas (2) _____ metru, o *Par šilelį jojau* užrašyta (2) _____ metru. Roberto Schumanno muzikos kūrinio ištraukoje panaudota prienatinė (3) _____ laipsnių alteracija.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

(1)	(2)	(3)
<i>Preljudas</i> <i>Erster Verlust</i> <i>Par šilelį jojau</i>	periodiškai kintančiu neperiodiškai kintančiu paprastu sudėtinu (sudarytu iš dviejų vienanarūšių paprastųjų metrų) sudėtinu (sudarytu iš dviejų nevienarūšių paprastųjų metrų)	IV paaukštintas VII paaukštintas VI paaukštintas III paaukštintas II paaukštintas

Taškai (0–7)			
--------------	--	--	--

- 1.2. Roberto Schumanno muzikos kūrinio ištrauka baigiasi akordu. Nustatykite ir išspręskite šį akordą. Parašykite tonacijos, duotojo ir išspręstojo akordų pavadinimus.

Akordų pavadinimai yra: _____ .

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

- 1.3. Parašykite muzikinio termino *cantabile* lietuvišką reikšmę.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

2 užduotis

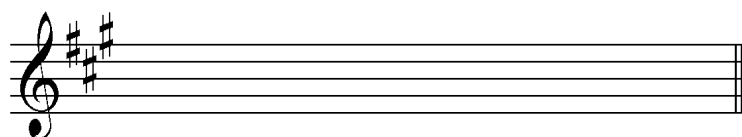
- 2.1. Muzikos kūrinio ištraukoje yra pažymėti melodinis ir harmoninis intervalai. Melodiškai užrašytą intervalą parašykite tuščioje penklinėje harmoniškai sveikosiomis natomis, nustatykite jį ir išspręskite. Parašykite muzikos kūrinio ištraukos duotojo ir išspręstojo intervalų pavadinimus.

Valsas-ekspromtas (Praeities akimirka)

Non troppo mosso

Balys Dvarionas

fis-moll

Intervalų pavadinimai _____ .

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

2.2. Apibūdinkite Balio Dvariono muzikos ištraukoje pažymėtus intervalus. Atlikdami šią užduotį, pasinaudokite pateiktais intervalų apibūdinimo pavyzdžiais:

diatoninis, būdingas, chromatinis (alteruotas).

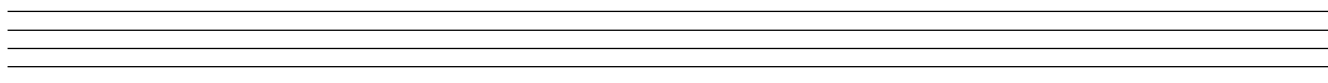
Pirmuoju numeriu pažymėtas intervalas yra _____.

Antruoju numeriu pažymėtas intervalas yra _____.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

2.3. Transponuokite muzikos ištraukos pirmuosius du smuiko rakte užrašytus taktus padidintos sekundos intervalu žemyn.

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

Taškų suma už muzikinio raštingumo testą (0–20)			
---	--	--	--

I. HARMONIJS UŽDAVINYS

Pasirinkite vieną iš užrašytų melodijų (A, B, C, D arba E) ir suharmonizuokite ją keturiais balsais.

A (10 taškų)

B (20 taškų)

C (25 taškai) Melodija skirta atlikėjų specialybių mokiniams.

D (30 taškų)

E (40 taškų) Melodija skirta muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių mokiniams.

The image shows a musical score for a melody exercise. It consists of three staves of music in 4/4 time. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The second staff continues the melody with quarter notes D5, E5, F#5, and G5. The third staff concludes the melody with quarter notes A5, B5, C6, and D6, followed by a double bar line.

Juodraštis

Below the title "Juodraštis", there are ten sets of empty musical staves, each consisting of five horizontal lines, provided for the student to write their transcription of the melody.

Švarraštis

Blank musical staff lines for writing the answer.

Vertinimas

<i>Kriterijai</i>	<i>Sprendimas</i>			<i>Alteracijos ženklų vartojimas</i>			<i>Ortografija</i>			<i>Taškų suma (0–40)</i>		
<i>Skiriami taškai</i>												

II. MUZIKOS KŪRINIO ANALIZĖ IŠ NATŲ

Pasirinkite vieną iš pateiktų muzikos kūrinių ir atlikite nurodytas užduotis. Kiekvieno varianto (A, B, C ir D) užduotys yra skirtingos, jos pateiktos po kiekvienu muzikos kūrinio natų tekstu.

A variantas skirtas solinio dainavimo, B variantas – kitų atlikėjų specialybių mokiniams, C variantas – papildoma pasirinkimo galimybė, D variantas – muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių mokiniams.

A

Tema su variacijomis

Lento cantabile

Balys Dvarionas

Impromptu

Assai presto

Robert Schumann

5

Kur tas šaltinėlis

♩ = 66

mf

Mikas Petrauskas

Preljudas

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

Con moto

p *semplice*

Malu malu viena

Aukštaičių daina

$\text{♩} = 120$

Ma - lu ma - lu vie - na,

Sonate

Wolfgang Amadeus Mozart

Allegretto

mf

Maigesang

Ludwig van Beethoven

Allegro

p

So liebt die Ler - che Ge - sang und

p

Luft, und Mor - gen blu - men den Him - mels duft,

- 1^A. Išanalizuokite muzikos kūrinių ištraukas ir užpildykite žemiau pateiktą lentelę. Lentelės tuščiose skiltyse įrašykite muzikos formą atitinkančius muzikos kūrinių ištraukų pavadinimus. Vienoje tuščioje skiltyje gali būti įrašyti keli muzikos kūrinių ištraukų pavadinimai.

Muzikos forma	Muzikos kūrinių ištraukos pavadinimas	Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
Motyvas		—	—	—
Frazė		—	—	—
Sakinys		—	—	—
Periodas		—	—	—

Taškai (0–7)			
--------------	--	--	--

- 2^A. Raskite muzikos kūrinių ištraukas, kuriose frazė sudaro du tiksliai pakartoti muzikiniai motyvai. Parašykite šių muzikos kūrinių ištraukų pavadinimus.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

- 3^A. W. A. Mozarto muzikos ištraukos natose varnelėmis atskirkite (pažymėkite) pirmuosius du motyvus.

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

- 4^A. Nustatykite L. van Beethoveno muzikos kūrinių ištraukoje pažymėtą akordą ir parašykite jo pavadinimą. Akordą žymėkite taip, kaip žymima funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T₆, T₄₆, K₄₆, D, D₆, D₄₆, S, S₆, S₄₆, D₇ ir kt.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

- 5^A. Parašykite dermės laipsnį, į kurį L. van Beethoveno muzikos kūrinių ištraukoje yra sudarytas nukrypimas.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

Taškų suma už muzikos kūrinių A analizę iš natų (0–13)			
--	--	--	--

B

Moderato *f*

T. Gau - džia tri-mi - tai, *f* ži - ba kar-dai, jo - ja ka-rei - vių

B. *f*

4 *sf* pul - kų pul-kai, *p* o my - li - ma - sis *mf* jų vi - du - ry - je,

7 *f* jis ma - ne jau - čia sa - vo šir - dy - je. Ne - ap - sa - ky - si,

10 *a tempo* *pp* kaip gra - žu čia, *rit.* man jaus-mai reiš - kias vien pa - slap - čia,

13 *mf* o kad tai bū - tų ma - no va - lia, *f* su my - li-muo - ju jo - čiau drau-ge.

1^B. Nustatykite muzikos kūrinio formą ir užrašykite jos pavadinimą.

<i>Taškai (0–2)</i>			
---------------------	--	--	--

2^B. Sudarykite muzikos kūrinio formos schemą. Schemoje muzikos formos terminais pavadinkite pagrindines kūrinio dalis ir jų padalas, dalių pradines tonacijas. Raidėmis nurodykite tematikos pasikeitimą ar pasikartojimą, skaičiais – dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.

Muzikos kūrinio formos schema:

<i>Taškai (0–12)</i>			
----------------------	--	--	--

3^B. Nurodykite muzikos formos tipą.

- A reprizinis
- B nereprizinis
- C Bar
- D senovinė forma
- E kupletinė daina

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

4^B. Pažymėkite teiginius, tinkančius **pirmajai** šio muzikos kūrinio formos daliai apibūdinti.

- A išplėstas periodas
- B sutrumpintas periodas
- C vienatonacinis periodas
- D moduliacinis periodas
- E pastovios tonacijos periodas
- F normatyvinis periodas
- G kvadratiškas periodas
- H baigiasi pusine kadencija
- I baigiasi vylinga (nutraukta) kadencija
- J yra tempo pagreitinimas

<i>Taškai (0–4)</i>			
---------------------	--	--	--

5^B. Nustatykite **15** ir **16 taktų** akordus ir užrašykite jų pavadinimus. Akordus žymėkite taip, kaip jie žymimi funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T₆, T₄₆, K₄₆, D, D₆, D₄₆, S, S₆, S₄₆, D₇, (D₇) arba D₇→ ir kt.

Taškai (0–6)			
--------------	--	--	--

6^B. Parašykite muzikinių terminų **Moderato** ir **a tempo** lietuviškas reikšmes.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

Taškų suma už muzikos kūrinio B analizę iš natų (0–27)			
--	--	--	--

C

Scherzando (♩. = 96)

Measures 1-6 of the Scherzando piece. The music is in 6/8 time. The first measure starts with a piano (*p*) dynamic. The piece features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The dynamics increase through a crescendo (*cresc.*) to a forte (*f*) dynamic by the end of the first system.

Measures 7-12 of the Scherzando piece. This system begins with a repeat sign. The dynamics are marked piano (*p*). The rhythmic pattern continues with eighth and sixteenth notes.

Measures 13-18 of the Scherzando piece. This system includes first and second endings. The dynamics are marked *cresc.*, *f*, and *f*. The piece concludes with a final chord.

19

(♩ = ♩)

cresc.

f

Fine

25

p

29

33

Da capo al Fine senza ripetizione

1^C. Nustatykite muzikos kūrinio formą ir užrašykite jos pavadinimą.

<i>Taškai (0–2)</i>			
---------------------	--	--	--

2^C. Sudarykite muzikos kūrinio formos schemą. Schemoje raidėmis nurodykite formos pagrindines dalis, skaičiais – dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.
Muzikos kūrinio formos schema:

<i>Taškai (0–5)</i>			
---------------------	--	--	--

3^C. Nustatykite muzikos kūrinio *pirmos* dalies muzikos formą ir užrašykite jos pavadinimą.

<i>Taškai (0–2)</i>			
---------------------	--	--	--

4^C. Sudarykite muzikos kūrinio *pirmos* dalies formos schemą. Schemoje muzikos formos terminais pavadinkite formos dalis. Raidėmis nurodykite tematikos pasikeitimą ar pasikartojimą, skaičiais – dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.
Muzikos kūrinio *pirmos* dalies formos schema:

<i>Taškai (0–8)</i>			
---------------------	--	--	--

5^C. Pažymėkite teiginius, tinkančius šio muzikos kūrinio formos *pirmosios* dalies **antrajai** padalai apibūdinti.

- A pastovios tonacijos
- B nepastovios tonacijos
- C tonaciniu atžvilgiu uždaras
- D tonaciniu atžvilgiu atviras
- E moduliacinis
- F kvadratiškas
- G nekvadratiškas
- H sutrumpintas
- I baigiasi netobula baigiamąja kadencija
- J baigiasi vylinga (nutraukta) kadencija

<i>Taškai (0–4)</i>			
---------------------	--	--	--

6^C. Išanalizuokite **9–16** taktus. Užrašykite šios muzikos atkarpos tonacijų planą.

<i>Taškai (0–3)</i>			
---------------------	--	--	--

- 7^C. Nurodykite **29** takto akordų pavadinimus. Akordus žymėkite taip, kaip jie žymimi funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T₆, T₄₆, K₄₆, D, D₆, D₄₆, S, S₆, S₄₆, D₇, (D₇) arba D₇→ ir kt.

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

- 8^C. Nurodykite **1** takte esančio neakordinio garso pavadinimą.

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

- 9^C. Parašykite termino *Da capo al Fine senza repetizione* lietuvišką reikšmę.

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

- 10^C. Paaiškinkite nuorodos natose ♩ = ♩ reikšmę.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

Taškų suma už muzikos kūrinio C analizę iš natų (0–33)			
--	--	--	--

D

Vivace

(p leggiero)

6

12

18

24

30

36

42

48

Musical score for measures 48-53. The piece is in G major (one sharp) and 2/4 time. The right hand features a continuous eighth-note pattern, while the left hand plays a simple bass line with quarter notes and rests.

54

Musical score for measures 54-59. The right hand continues with eighth-note patterns, and the left hand has a bass line with quarter notes and rests. A fermata is placed over the final note of measure 59.

60

Musical score for measures 60-65. The right hand continues with eighth-note patterns, and the left hand has a bass line with quarter notes and rests. A fermata is placed over the final note of measure 65.

66

Musical score for measures 66-70. The right hand continues with eighth-note patterns, and the left hand has a bass line with quarter notes and rests.

71

Musical score for measures 71-75. The right hand continues with eighth-note patterns, and the left hand has a bass line with quarter notes and rests.

76

Musical score for measures 76-80. The right hand continues with eighth-note patterns, and the left hand has a bass line with quarter notes and rests.

81

86

91

96

101

106

1^D. Nustatykite muzikos kūrinio formą ir užrašykite jos pavadinimą.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

2^D. Pažymėkite muzikos formos tipą, kuriam priskiriamas šis kūrinys.

- A ankstyvoji forma
- B senovinė (kupletinė) forma
- C moduliacinė (senovinė koncertinė) forma
- D klasikinė (Vienos klasikų) forma
- E romantikų (siuitinė) forma
- F XIX–XX a. muzikos forma

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

3^D. Patvirtinkite arba paneikite šiuos teiginius:

1. *Kūrinio parašymo laikotarpiu šiai muzikos kūrinio formai buvo būdingos jungtys tarp formos dalių.*

- A taip
- B ne

2. *Ši muzikos forma gali būti žanru.*

- A taip
- B ne

3. *Šis muzikos formos terminas gali būti panaudotas apibrėžiant kitą muzikos formą.*

- A taip
- B ne

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

4^D. Sudarykite muzikos kūrinio formos schemą. Schemoje muzikos formos terminais pavadinkite formos dalis, raidėmis pažymėkite dalių pasikeitimą ar pakartojimą. Nurodykite dalių pradines tonacijas ir dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.
Muzikos kūrinio formos schema:

Taškai (0–17)			
---------------	--	--	--

5^D. Pažymėkite, kas sudaro ryškiausią kontrastą tarp formos dalių šiame kūrinyje:

A	dinamika	D	melodika
B	faktūra	E	ritmas
C	tonacijų planas		

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

6^D. Nustatykite ir užrašykite muzikos kūrinio formos, kurią sudaro 1–23 taktų atkarpa, pavadinimą.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

7^D. Parašykite, kuo pasireiškė šios kūrinio formos dalies (1–23 taktų) novatoriškumas tuo laiku.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

8^D. Pažymėkite žodžius, tinkančius kūrinio 1–23 taktų atkarpai, apibūdinti.

A	sutrumpintas	J	moduliacinis
B	pakartotas	K	tonaciniu atžvilgiu uždaras
C	vientisinis	L	tonaciniu atžvilgiu atviras
D	sudėtinis (dvigubas)	M	nepastovios tonacijos
E	nekvadratiškas	N	pastovios tonacijos
F	kvadratiškas	O	naujos tematikos
G	trijų sakinių	P	pasikartojančios tematikos
H	su (vidiniu) praplėtimu	R	su klausiamuoju ir atsakomuoju sakiniiais
I	vienatonacinis		

Taškai (0–7)			
--------------	--	--	--

9^D. Pažymėkite žodį, tinkantį 17–20 taktuose esančios sekvencijos rūšiai apibūdinti.

A	transponuojanti
B	chromatinė
C	diatoninė

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

10^D. Užrašykite muzikos termino *leggiro* lietuvišką reikšmę.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

11^D. Vartodami raidinį žymėjimą, užrašykite kūrinio aukščiausią ir žemiausią natas.

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

12^D. Įvertinę laikotarpį, kūrinio muzikos kalbą, diapazoną, nurodykite muzikos instrumentą, kuriam sukurtas šis kūrinys.

- A vargonai
- B fortepijonas
- C klavesinas
- D arfa

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

13^D. Užrašykite 53 takto melizmos pavadinimą.

Melizmos pavadinimas _____ .

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

14^D. Parašykite muzikinio termino *Vivace* lietuvišką reikšmę.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

Taškų suma už muzikos kūrinio D analizę iš natų (0–40)			
--	--	--	--

III. MUZIKOS KŪRYBA PAGAL PATEIKTĄ PAVYZDĮ

Pasirinkite vieną iš trijų pateiktų (A, B ar C) muzikos kūrinių ištraukų. Tuščiuose pasirinktos ištraukos taktuose sukurkite kūrinio temai tinkantį harmoninį, melodinį ir ritminį pritarimą.

A

$\text{♩} = 116$

5

Taškai (0–10)			
---------------	--	--	--

B

Allegro

Musical score for section B, measures 1-4. Treble and bass clefs, 2/4 time signature, key signature of one flat. Dynamics include *mf* and accents.

Musical score for section B, measures 5-8. Treble and bass clefs, 2/4 time signature, key signature of one flat. Dynamics include *f* and *pp*, with accents and a fermata.

Musical score for section B, measures 9-12. Treble and bass clefs, 2/4 time signature, key signature of one flat. First and second endings are indicated.

Taškai (0–10)

C

Con moto

Musical score for section C, measures 1-4. Treble and bass clefs, 3/4 time signature, key signature of one flat. Dynamics include *mf* and triplets.

Taškai (0–10)			
---------------	--	--	--

Taškų suma už muzikos kūrybą (0–10)			
-------------------------------------	--	--	--

VERTINIMAS

MUZIKINIO MĄSTYMO TESTAS	Maksimalus taškų skaičius	Vertintojų skirti taškai		
		I	II	III
I. MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAS	20			
I. HARMONIJOS UŽDAVINYS	40			
II. MUZIKOS KŪRINIO ANALIZĖ IŠ NATŲ	40	40		
III. MUZIKOS KŪRYBA PAGAL PATEIKTĄ PAVYZDĮ	10	10		

Taškų suma	70		
	90		